

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

1. Lovforslagets sigte og baggrund

Formålet med lovforslaget er at give amtsrådene/Hovedstadsrådet udvidede muligheder for at yde lån af frigørelsesafgiftsfondenes midler især med henblik på anvendelse til virkeliggørelse af region- og kommuneplanlægningen. Udvidelsen omfatter både låneformålene og kredsen af låntagere.

Regeringen har bl.a. i de seneste års landsplanredegørelser ofte fremhævet betydningen af, at amter og kommuner gennem region- og kommuneplanlægningen søger at fremme en gunstig erhvervsudvikling.

I planlægningen afspejles dette ved, at den traditionelle arealplanlægning suppleres med handlingsprægede programmer for service-, infrastruktur- og undervisningssektorerne og erhvervsfremmende foranstaltninger, f.eks. forslag om etablering af energiforsyningsprojekter, rådgivningscentre for erhvervsvirksomheder eller centre for moderne kommunikationsteknik.

Med hensyn til forureningsbekæmpelse, naturbevaring og -genopretning og befolkningens friluftsliv orienteres planlægningen ligeledes i stigende grad mod gennemførelse af konkrete projekter, der medvirker til løsning af aktuelle miljøproblemer. Det kan f.eks. dreje sig om rensning af spildevand, genopretning af naturområder, affalds- og genanvendelsesanlæg eller arealerhvervelser.

I takt med denne udvikling er der i de senere år udtrykt ønske fra en række amtsråds side om i højere grad at åbne mulighed for at yde støtte af midlerne i frigørelsesafgiftsfondene til projekter som de omtalte.

På denne baggrund nedsatte miljøministeren i efteråret 1985 et udvalg, der skulle vurdere behov og muligheder for en eventuel udvidelse af fondsmidlernes anvendelsesformål.

Udvalget, der var sammensat af repræsentanter for de kommunale organisationer, Hovedstadsrådet og berørte ministerier afgav i juni 1986 »Rapport om den fremtidige anvendelse af midlerne i

amtskommunernes/Hovedstadsrådets frigørelsesfonde m.v.«

Lovforslaget er i overensstemmelse med indstillingerne i ovennævnte rapport.

2. Frigørelsesafgiftsfondene

Lov nr. 324 af 18. juni 1969 om frigørelsesafgift m.v. af fast ejendom blev gennemført samtidig med by- og landzoneloven. Lovens formål er at søge at inddrage en del af den værdistigning til det offentlige, der følger af, at en landbrugsejendom m.v. overføres til byzone eller sommerhusområde (frigørelsesafgift). Indtil den 1. januar 1982 skulle der tillige erlægges en afgift ved første afståelse efter frigørelsesafgiftspligtens indtræden (afståelsesafgift).

Indtil den 1. januar 1981 indgik midlerne fra disse afgifter i de primær- og amtskommunale/Hovedstadsrådets fonde med halvdelen til hver. Ved lov nr. 61 af 18. februar 1981 gennemførtes en ændring af frigørelsesafgiftsloven, hvorefter afgiftsbeløbene med virkning fra 1. januar 1981 tilfaldt henholdsvis primærkommunen og statskassen med halvdelen til hver. Samtidig blev de primærkommunale fonde ophævet.

Da der henstod betydelige midler i de amtskommunale fonde, blev det anset for u hensigtsmæssigt i den bestående økonomiske situation at frigive disse. Hertil kom, at fondene blev tillagt betydning som styringsinstrument i regionplanlægningen. Ved den nævnte lovændring gennemførtes således alene en standsning af tilvæksten til de amtskommunale fonde, bortset fra renteindtægter af de pr. 1. januar 1981 bestående midler.

3. Gældende bestemmelser om fondsmidlernes anvendelse

Regler herom er fastsat i § 17 A i frigørelsesafgiftsloven. Herefter kan midlerne udenfor Hovedstadsområdet anvendes til udredelse af erstatninger efter by- og landzonelovens § 18 a (tilbageførsel af arealer til landzone) og til udlån til primærkommunerne i amtskommunen til finansiering af byggemodnings- og andre foranstaltninger i forbindel-